

Jaarverslag 2019

GZA Ziekenhuizen

Ziekenhuizen

GasthuisZusters Antwerpen

Sint-Augustinus - Sint-Vincentius - Sint-Jozef

1. Over GZA
2. Topzorg
3. 4 000 handen in elkaar
4. Een hart voor elkaar
5. Een vriendelijke afdruk
6. Cijfers

Over GZA

GasthuisZusters Antwerpen (GZA)

GasthuisZusters Antwerpen (GZA) is een organisatie van zorg- en welzijnsvoorzieningen. In 2019 bestond de groep uit drie ziekenhuiscampussen en tien woonzorgcampussen. In totaal stelt GZA meer dan 4 000 medewerkers tewerk.

Op onze drie ziekenhuiscampussen Sint-Vincentius (Antwerpen), Sint-Augustinus (Wilrijk) en Sint-Jozef (Mortsel) staan een 400-tal gespecialiseerde artsen uit de meest diverse disciplines en ongeveer

3 000 zorgverleners klaar om onze patiënten te omringen met de beste zorg. We vertegenwoordigen daarmee ruim 25 % van het zorgaanbod in de Antwerpse regio.

Onze tien woonzorgcampussen bieden een thuis aan 1 319 ouderen. Ook elk van hen kan bij ons rekenen op vakkundige zorg op maat.

Meer info over de structuur vind je [hier voor GZA Ziekenhuizen](#) en [hier voor GZA Zorg en Wonen](#).

Missie & visie

Onze missie:

GasthuisZusters Antwerpen wil toonaangevend zijn in het aanbieden van gezondheids- en welzijnszorg. GZA wil dat realiseren vanuit een christelijke levensvisie, met respect voor haar geschiedenis en waarden, en op een economisch, ecologisch en maatschappelijk verantwoorde wijze.

Onze visie:

Lees hier de visie van [GZA Ziekenhuizen](#) en die van [GZA Zorg en Wonen](#).

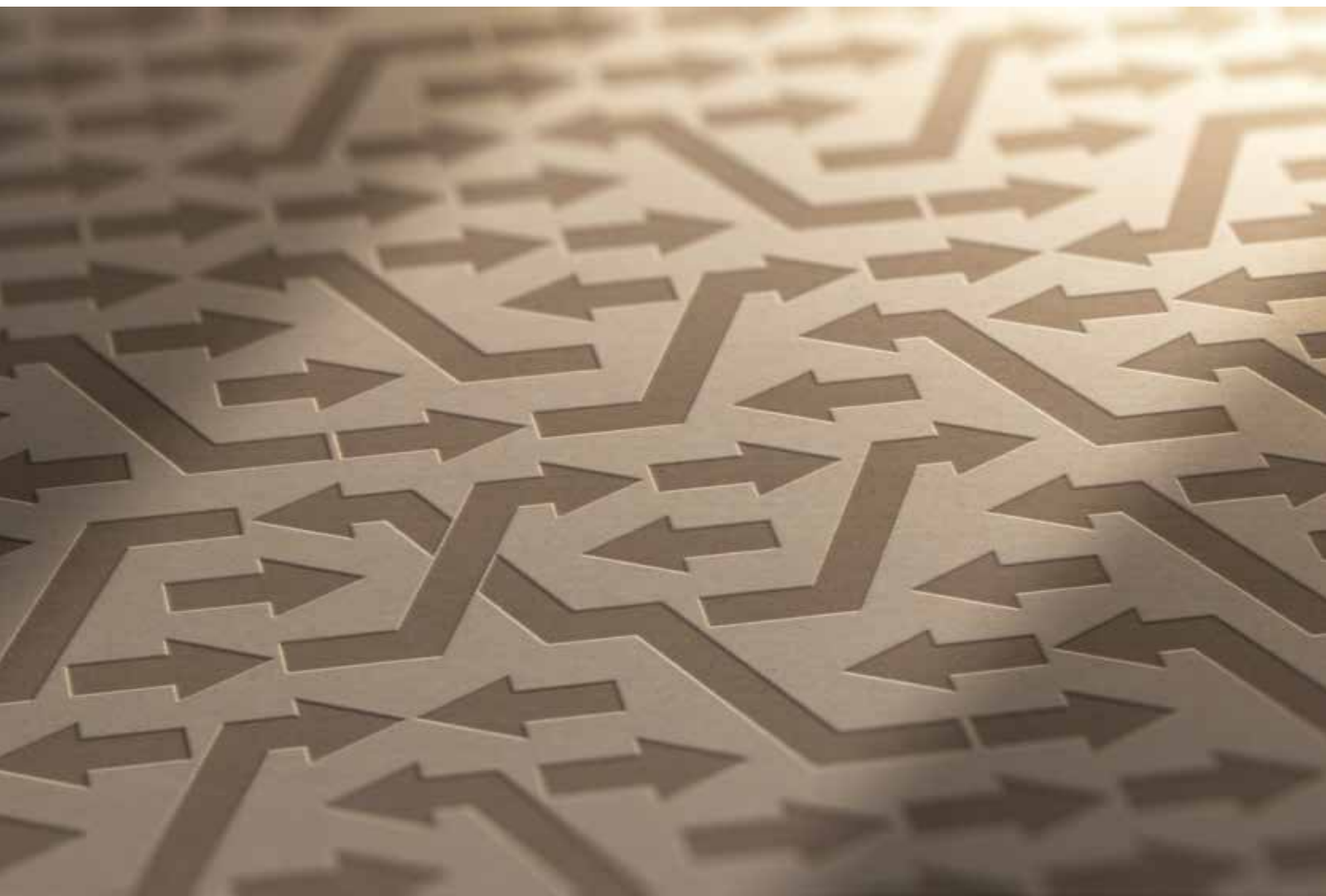
Waarden & normen

Waarden en normen verdienen ook onze zorg. GZA heeft daar vanuit haar historische achtergrond steeds de nodige aandacht aan besteed. Door de voortdurende evoluties in de maatschappij vonden we het belangrijk om onze vier basiswaarden ook uit te schrijven: het welzijn van mensen, het geloof in vooruitgang, een christelijk(e) wereldbeeld en levensvisie, en maatschappijbewustzijn. Die vormen een leidraad bij elke zorg die we verlenen en bij elke beslissing die we nemen.

Wijzigingen in de GZA-organisatiestructuur

In 2019 vonden er wat wijzigingen plaats in de organisatiestructuur van GZA. Sinds januari is Willeke Dijkhoffz afgevaardigd bestuurder van GZA, naast haar rol van algemeen directeur van GZA Ziekenhuizen. Ze combineert nu beide functies. De vorige afgevaardigd bestuurder, dr. Etienne Wauters, legde zijn mandaat neer om de rol van voorzitter van de Raad van Bestuur op zich te nemen. Ook sinds januari is Ida Verleyen de nieuwe algemeen directeur van GZA Zorg en Wonen.

Raad van Bestuur

vzw GZA:

J. Adam, Y. Avontroodt, B. Bruggeman,
E. Caluwaerts, B. Cantillon, C. Claessens,
K. De Gronckel, W. De Ploey, J. Declerck,
P. Degadt, W. Dijkhoffz - afgevaardigd bestuurder,
F. Duchateau, H. Loos, B. Van den Heuvel - waarnemer,
P. Van der Straten, K. Van Schil, E. Wauters - voorzitter.

vzw GZA Zorg en Wonen:

J. Adam, B. Bruggeman, B. Cantillon,
C. Claessens, K. De Gronckel, J. Declerck,
P. Degadt, W. Dijkhoffz - afgevaardigd bestuurder,
H. Loos, B. Van den Heuvel - waarnemer,
P. Van der Straten, K. Van Schil,
E. Wauters - voorzitter.

Topzorg

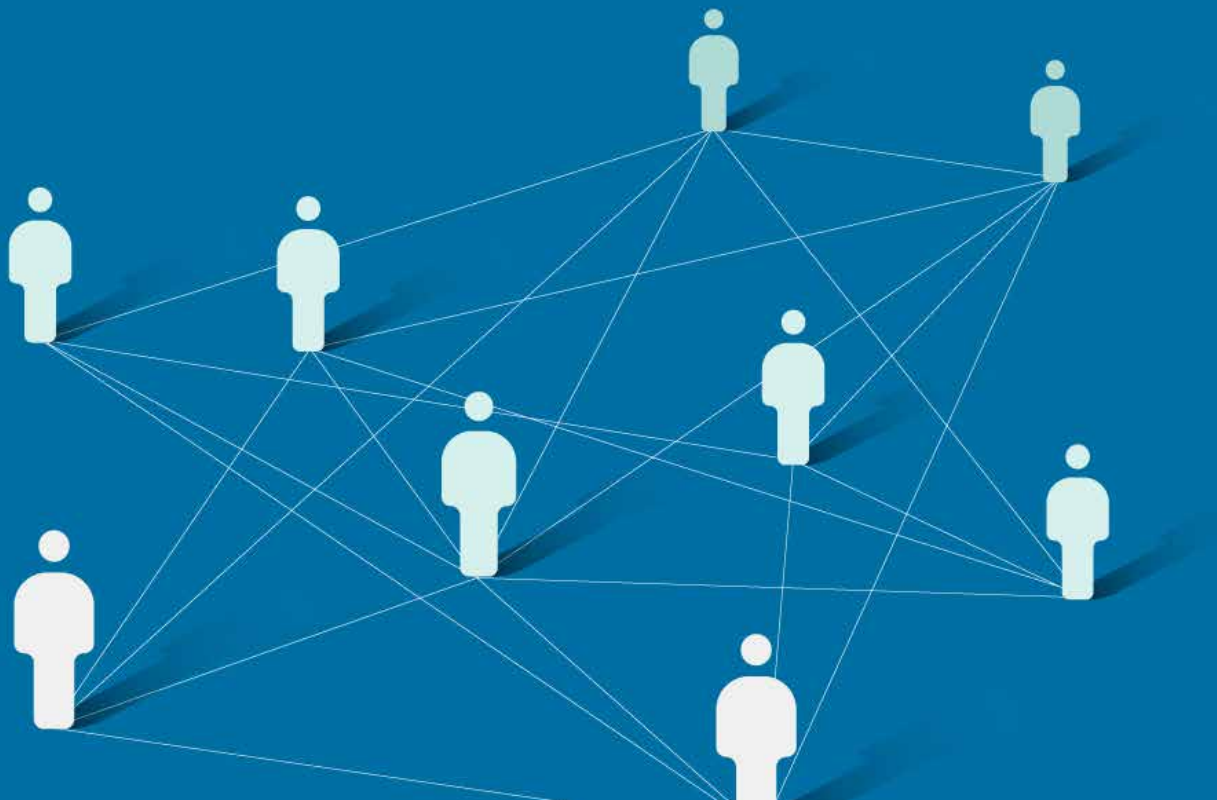
Wijzigingen directie GZA Ziekenhuizen

Met het oog op de herschikking van onze zorgclusters en op de pensionering van directieleden Jaak Roosens, Pierre Martens en Herman Van Der Mussele, stelden we twee nieuwe directeurs aan.

Op 1 november 2018 startte Liesbet Lombaerts als directeur zorg en op 1 juni 2019 startte Peter Peeters als clusterdirecteur heelkunde, INZO, moeder & kind ("HIM"). Liesbet werkt al sinds 1999 bij GZA Ziekenhuizen en was verpleegkundige, hoofdverpleegkundige en teamleider bij verschillende

diensten en afdelingen. Peter startte in oktober 2005 als verpleegkundige op de spoedgevallen en legde daarna ook een mooie weg af als teamleider, hoofdverpleegkundige en dienstverantwoordelijke bij meerdere diensten/afdelingen.

Verder volgde dr. Kristiaan Deckers, die al sinds 1995 bij GZA actief is, in april dr. Luc Van Looy op als hooftarts van GZA Ziekenhuizen. Zijn mandaat van voorzitter van de Medische Raad werd overgenomen door dr. Benoit Thomas.

Tweedaagse “Zorg over de muren heen”

De jaarlijkse strategische tweedaagse van GZA Zorg en Wonen en GZA Ziekenhuizen stond in 2019 in het teken van “zorg over de muren heen”. Samen met enkele externe partners zoals thuisverpleging, thuisverzorging en geestelijke gezondheidszorg bespraken we tijdens workshops hoe we de bestaande samenwerkingen kunnen verbeteren en eventueel uitbreiden. Wat daarbij centraal staat, zijn het welzijn en de beleving van de zorgvrager. Het is dan ook belangrijk dat er samenspraak is met alle betrokken partijen, vooral met de zorgvrager zelf, en over de muren heen.

Aansluitend op de workshops definieerden we verschillende acties, die we opnamen in onze doelstellingen. We sloten de tweedaagse af met een inspirerende sessie over mentaal kapitaal.

Eerste testvlucht met drone

In oktober 2018 vervoegde GZA Ziekenhuizen het Helicus Aero Initiatief om mee te werken aan een testprogramma om medicatie en stalen van menselijk weefsel, bloed en urine te transporteren tussen verschillende ziekenhuiscampussen via drones.

Na heel wat technische voorbereidingen en wachten op de geschikte weersomstandigheden, konden we op 3 oktober 2019 de allereerste testvlucht organiseren. De drone vertrok op het dak van campus Sint-Augustinus en kon na een vlucht van zo'n vijf minuten veilig landen op het dak van het UZA.

Omdat ziekenhuizen meer en meer gaan samenwerken in netwerken, wordt mobiliteit een steeds grotere uitdaging. Drones lopen geen vertraging op door files of stoplichten en ze ontwijken op die manier de groeiende transportproblemen op de weg. Bovendien is de af te leggen afstand korter, zodat stalen en medicatie veel sneller op hun bestemming geraken.

Van JCI naar Vlaamse kwaliteitsaudit

GZA Ziekenhuizen draagt de kwaliteit van de zorg en de beleving van onze patiënten hoog in het vaandel. We hebben in dat kader grote stappen gezet en aanzienlijke vooruitgang geboekt. Mede daardoor behaalden we in 2016 een JCI-accreditatie. Dat was een duidelijke bevestiging dat onze zorg aan de hoogste standaarden beantwoordt.

In februari 2019 nog screende JCI ons ziekenhuis, waarbij we lovende reacties kregen van de consultants. Nadien zijn we met de ontvangen aanbevelingen aan de slag gegaan, met het oog op een heraccreditatie in april 2020.

Toch besloten we in december 2019, na een lange en grondige evaluatie, om ons ziekenhuis vanaf 2020 niet langer te laten accrediten door JCI. Als eerste algemeen ziekenhuis kiest GZA Ziekenhuizen ervoor om zich te laten doorlichten door het systeemtoezicht van de Vlaamse Zorginspectie.

Waarom?

We willen evolueren naar een administratieve vereenvoudiging binnen een eigen kwaliteitssysteem, onder toezicht van de Vlaamse overheid. We willen meer inzicht hebben in het zorgresultaat en het meten en opvolgen ervan. Er is onvoldoende sluitend wetenschappelijk bewijs dat een accreditatie daar werkelijk toe bijdraagt. Dat geldt ook voor de beleving van onze patiënten waar we nog meer op zullen inzetten. Ook zijn de kwaliteitsnormen van JCI onvoldoende aangepast aan de Belgische zorg. Die houden bijvoorbeeld geen rekening met de in België geldende bezettingsnormen voor ziekenhuispersoneel.

Vanaf nu bouwen we verder aan ons eigen kwaliteitssysteem inclusief de dienstgebonden kwaliteitslabels. Alle gerealiseerde of lopende kwaliteitsinitiatieven en -projecten in dat kader worden verdergezet.

Groepering GZA-ZNA start EVA-project

Sinds 1 juli 2019 bundelen een aantal maag-darmspecialisten van GZA Ziekenhuizen en ZNA hun expertise voor hoogtechnologische endoscopische onderzoeken. Die samenwerking kreeg de naam “EVA”: Endoscopische Vereniging Antwerpen.

Dr. Frank Van De Mierop (GZA Ziekenhuizen) en dr. Marc Simoens (ZNA) startten de samenwerking omdat er binnen het vakgebied nood was aan een concentratie van hooggespecialiseerde endoscopie. EVA brengt al het materiaal en de medische en verpleegkundige expertise samen op twee locaties: in ZNA Jan Palfijn in het noorden van Antwerpen en in GZA Ziekenhuizen campus Sint-Augustinus in het zuiden. Patiënten komen er terecht bij gespecialiseerde artsen en verpleegkundigen.

De samenwerking concentreert zich voornamelijk op drie procedures: echo-endoscopie, de plaatsing van stents bij vernauwingen in het maagdstelsel en endoscopisch onderzoek van pancreas- en galwegen. Binnen de EVA-samenwerking werken vijf artsen die elk heel wat expertise hebben in gespecialiseerde endoscopie. De 23 andere gastro-enterologen van ZNA en GZA Ziekenhuizen verwijzen hun patiënten voor die onderzoeken door naar een van de EVA-locaties. Zo zijn patiënten steeds in ervaren handen. EVA zal naar schatting 1 500 onderzoeken per jaar uitvoeren. Daarmee vormt het het grootste endoscopisch centrum van Vlaanderen.

Virtuele rondleidingen op materniteit

Op campus Sint-Augustinus krijgen aanstaande ouders voortaan rondleidingen doorheen de verloskamer en de materniteit via een virtualreality-bril. De fysieke rondleidingen die we voorheen organiseerden, waren omwille van hygiënische en privacyredenen onhaalbaar geworden. Daarom hebben we ze in een virtueel jasje gestoken. Zo krijgen aanstaande ouders toch nog steeds een goed beeld ter voorbereiding van de bevalling en het verblijf op de materniteit. De VR-rondleiding heeft bovendien als extra voordeel dat aanstaande ouders ook een kijkje kunnen nemen in de operatiekamer voor een keizersnede, waar fysieke rondleidingen nooit mogelijk waren.

De VR-rondleiding bestaat uit twee delen. In het eerste deel neemt de vroedvrouw de kijker mee doorheen de verloskamer en de materniteit. Het traject is afhankelijk van de soort bevalling van de mama: een vaginale bevalling of een geplande keizersnede. Na de rondleiding volgt er een interactief gedeelte, waarbij ouders naar eigen voorkeur de ruimtes nog eens meer in detail kunnen bekijken.

Op onze website kunnen aanstaande ouders een afgeleide van de rondleidingen bekijken, in de vorm van een video. De virtuele rondleiding is een proefproject en zullen we na enige tijd evalueren. In functie van de resultaten kunnen we het virtueel ziekenhuis eventueel uitbreiden naar andere diensten/afdelingen.

Opening huisartsenwachtpost ZORA op campus Sint-Jozef

Op 13 december 2019 opende op campus Sint-Jozef huisartsenwachtpost “ZORA”, wat staat voor Zuid Oost Rand Antwerpen. De opening kadert in de hertekening van het zorgaanbod van GZA Ziekenhuizen, die vorige jaar startte. Huisartsenwachtpost ZORA is een samenwerking tussen GZA Ziekenhuizen en huisartsenkring Mortsel.

Patiënten kunnen bij de wachtpost terecht tijdens weekends of op feestdagen wanneer ze een medisch probleem ervaren dat niet kan wachten tot wanneer de eigen huisarts weer beschikbaar is. Wanneer er

tijdens de openingsuren een patiënt met nood aan dringende hulp toekomt op campus Sint-Jozef, zorgt de onthaalbediende voor de inschrijving. Vervolgens kijkt de triageverpleegkundige van GZA Ziekenhuizen na of de patiënt het best door een van de huisartsen of door de dienst spoedgevallen onderzocht wordt.

ZORA is een mooi voorbeeld van hoe de eerstelijns- en tweedelijnszorg in de toekomst kunnen samenwerken en hoe ze hun krachten kunnen bundelen. Meer informatie vind je op <http://hwpzora.be/>.

Griepvaccinaties

Elk jaar bieden we aan alle medewerkers een gratis vaccin tegen griep aan. Dat is de beste manier om griep te vermijden. We streven steeds naar een zo hoog mogelijke vaccinatiegraad. Zo beschermen we onze medewerkers, maar zeker ook onze patiënten. Zij maken immers deel uit van de risicogroep.

In 2019 startten we met “prikploegen” die op elke campus een rondgang hielden om te vaccineren. Het resultaat was een vaccinatiegraad van 49,57 %. We streven ernaar om in de toekomst een vaccinatiegraad van 80 % te halen. Om medewerkers aan te moedigen, reiken we telkens beloningen uit aan alle diensten en afdelingen met een vaccinatiegraad van 100 %.

Een nieuw digitaal OK voor neurochirurgie

Op campus Sint-Augustinus opent binnenkort een nieuw digitaal operatiekwartier. Daarvoor hebben de medewerkers van nieuwbouw en renovatie, engineering en ICT het OK helemaal uitgerust met technische snuffjes. Zo hebben ze ervoor gezorgd dat er noodstroom is om elektriciteitstoevoer te verzekeren in het geval van een stroompanne. Ze zorgden ook voor loden platen achter de wanden van het OK om straling tegen te houden. Verder incorporeerden ze stralingswerende deuren die tijdens een bestraling automatisch dicht blijven en een halfgeleidende vloer om opgewekte statische elektriciteit te laten afvloeien. Ten slotte installeerden ze een systeem voor aëraulische luchtbehandeling, waarmee verse inkomende lucht in drie stappen gefilterd wordt en de luchtdruk hoger kan gehouden worden dan in de aangrenzende lokalen.

Het digitale OK zal heel wat voordelen bieden. Zo zullen de anesthesiemonitoring en de medische beeldvorming digitaal gebeuren en dus makkelijker verlopen. Er komt ook een mobiele operatietafel in plaats van een vaste, wat flexibeler werkt. Daarnaast zijn ook videoconferenties mogelijk: zo kunnen collega-artsen of artsen in opleiding de microscopische beelden live meevolgen. Volgens de planning zou het nieuwe OK tegen de zomer van 2020 gebruiksklaar moeten zijn.

3D-mammografie

Met jaarlijks zo'n 10 000 mammografieën en de diagnose en behandeling van zo'n 350 borstkankers, is GZA Ziekenhuizen een van de grootste borstcentra van België. Sinds augustus 2018 is op de drie campussen van GZA Ziekenhuizen een nieuwe driedimensionale mammografie, de tomosynthese, geïmplementeerd in het standaard diagnostisch onderzoek van de borst. Daarmee bestendigt de erkende borstkliniek haar ambitie om aan de top te blijven wat betreft diagnose en behandeling van borstkanker.

Bij een klassieke mammografie wordt een driedimensionaal volume gereduceerd naar twee dimensies. Daardoor kan een tumor zich verbergen achter normaal klier- en bindweefsel. Omgekeerd kan normaal weefsel er ten onrechte verdacht uitzien. Die problematiek kunnen radiologen omzeilen met de

borsttomosynthese, waarmee ze met een bewegende röntgenbuis uit verschillende hoeken foto's nemen van de borst. Na berekeningen van de computer kunnen ze als het ware in "laagjes" door de borst heen kijken. Die techniek maakt het mogelijk om tot maar liefst 16 % meer borstkankers op te sporen in vergelijking met de klassieke 2D-mammografie. Tegelijk zorgt hij voor een even grote vermindering in het aantal vals positieven.

Ook wanneer een biopsie nodig is, blijkt het voordeel van de 3D-benadering van de tomosynthese. De dienst radiologie van GZA Ziekenhuizen maakt sinds dit voorjaar, als eerste ziekenhuis in België, gebruik van een 3D-tomosynthese-biopsietafel. Die biopsietafel laat toe om letsels in de borst nauwkeuriger te lokaliseren en zo eenvoudiger en sneller biopsieën te nemen.

Week van de kwaliteit en patiëntveiligheid

Alle medewerkers en artsen van GZA Ziekenhuizen werken dagelijks mee aan kwaliteitsvolle zorg en patiëntveiligheid. Om beide zaken extra in de kijker te zetten, organiseerden we tijdens de week van de kwaliteit en patiëntveiligheid, die liep van 1 tot en met 5 april, een interactieve infomarkt op onze campussen. Onze medewerkers en artsen konden informatie komen inwinnen over thema's zoals medicatie, ziekenhuishygiëne, gegevensbescherming en preventie, en konden de laatste nieuwe technologieën in de zorg uittesten.

EPD²: een gemeenschappelijk elektronisch patiëntendossier voor ZNA en GZA Ziekenhuizen

In september 2017 startte de gezamenlijke zoektocht van ZNA en GZA Ziekenhuizen naar een nieuw elektronisch patiëntendossier (EPD), waarbij veilige uitwisseling van patiëntinformatie voorop staat. Stap één was de aankondiging van de aanbesteding. Van de acht kandidaten die zich aanmeldden, weerhielden we er drie die hun offerte mochten indienen. Een objectieve evaluatie van die offertes resulteerde in twee overblijvende kandidaten, waarmee we in 2019 onderhandeld hebben.

Na een zeer uitgebreide en correcte aanbestedingsprocedure, inclusief alle evaluaties, analyses en onderhandelingen, kozen we samen met ZNA eind 2019 voor het HiX-pakket van ChipSoft. Dat pakket sluit het best aan bij onze noden.

In 2020 zullen we overgaan van een voorbereidingsfase naar de implementatiefase. We voorzien de definitieve oplevering van het nieuwe EPD in de zomer van 2022.

Campus Sint-Vincentius hernieuwt label baby- en moedervriendelijk ziekenhuis

In 2019 behaalde campus Sint-Vincentius voor de vierde keer zijn BFHI-label. BFHI staat voor “Baby Friendly Hospital Initiative”. Het label werd in 1991 opgericht door de WHO en Unicef ter bescherming, bevordering en ondersteuning van borstvoeding. Het omvatte tien vuistregels voor alle medewerkers van een babyvriendelijke kraamafdeling. In 2010 breidde het label uit met een moedervriendelijk luik, wat betekent dat vrouwen de kans moeten krijgen om hun arbeid en pijn op een natuurlijke manier te doorstaan en te bevallen zoals ze dat zelf aanvoelen.

Op de baby- en moedervriendelijke kraamafdeling van campus Sint-Vincentius trachten gynaecologen en vroedvrouwen de bevalling zo veel mogelijk haar natuurlijke gang te laten gaan. Zij streven ernaar dat al hun patiëntes een geïnformeerde keuze kunnen maken over elk aspect van hun bevalling, of het nu gaat om een inleiding, pijnbestrijding, bevalhouding, episiotomie (“knip”) of borstvoeding. Ook de kinderartsen, anesthesisten, lactatiekundigen en poetsvrouwen passen de tien vuistregels van het baby- en moedervriendelijk ziekenhuis toe. Het is een gezamenlijke inspanning, iedereen staat met de neus in dezelfde richting. Een vierde hernieuwing van het BFHI-label zet dat beleid nogmaals in de verf.

Genexpressieprofielering vergoed voor patiënten met borstkanker

Sinds 1 juli 2019 vergoedt het RIZIV binnen een driejarig pilootproject genexpressieprofieleringstesten (GEP-testen) voor een grote groep borstkankerpatiënten. Een GEP-test onderzoekt verwijderd tumorweefsel op moleculair niveau. De analyse van dat weefsel geeft uitsluitsel over het risico op ziekteherval na borstkanker én de mate waarin chemotherapie die kans op herval zou kunnen verminderen. Zo kunnen artsen gemakkelijker bepalen of aanvullende chemotherapie noodzakelijk is.

Dat is belangrijk nieuws voor ongeveer 70 % van de patiënten met borstkanker, namelijk die met het hormoongevoelig borstcarcinoom. Enkel die vorm komt in aanmerking voor de test. Binnen het oncologisch centrum van GZA Ziekenhuizen kunnen we de test voortaan vaker uitvoeren, omdat het RIZIV die nu vergoedt voor veel van onze patiënten. De beschikbaarheid van de moleculaire informatie wordt met andere woorden toegankelijker.

Meer dan 5 000 bevallingen

2019 was opnieuw een zeer vruchtbaar jaar voor de materniteiten van GZA Ziekenhuizen. Met meer dan 5 000 bevallingen blijven we fier aan de top van de Belgische materniteiten. Zowel op campus Sint-Augustinus als op campus Sint-Vincentius werden duizenden ouders voor, tijdens en na de geboorte van hun kindje(s) begeleid.

Met zoveel geboortes zijn de verloskundige afdelingen op beide campussen zeer ervaren diensten die inspelen op de individuele noden en behoeften van elk(e)

ouder(paar). De kwaliteit van de bevalling staat elke dag opnieuw voorop. Het grote aantal bevallingen kunnen we alleen realiseren door de optimale samenwerking tussen vroedvrouwen, gynaecologen, anesthesisten, kinderartsen en neonatologen.

Ook in 2020 blijven we ons als multidisciplinair team inzetten om alle toekomstige ouders een unieke ervaring te laten beleven en hun kwalitatief hoogstaande en “evidence-based” zorg te bieden.

Behandeling miljoenste patiënt met Azurion-platform van Philips

Op 18 november 2019 mocht dr. Benoit Thomas, chirurg thorax- en vaatheelkunde, in GZA Ziekenhuizen de miljoenste procedure wereldwijd op een Philips Azurion-platform uitvoeren. Het platform is sinds februari 2017 beschikbaar en is door ziekenhuizen en medisch specialisten wereldwijd omarmd in 93 landen. Het stelt medisch specialisten in staat om complexe procedures minimaal invasief en beeldgeleid uit te voeren, ofwel “te opereren zonder te snijden”. Dr. Thomas behandelde een patiënt met een aneurysma in de knieslagader.

De Philips Azurion geeft de behandelende chirurg toegang tot een veelheid aan beschikbare informatie over een patiënt aan de operatietafel – zowel op basis van vooraf verzamelde data als door middel van real-time visualisatie. Als centraal element biedt de Azurion

de mogelijkheid om organen en weefsels zichtbaar te maken, de introductie van katheters te begeleiden en de plaatsing van implantaten te ondersteunen en te visualiseren. Zo kunnen ze met een incisie van minimale grootte toch een biopsie nemen, een trombose verwijderen, een hartklep vervangen en een stent of uiterst gelokaliseerde medicatie aanbrengen.

Een groot voordeel van de Azurion is dat je de scans die gemaakt zijn tijdens de diagnosestelling, ook tijdens de operatie kunt gebruiken. Daarnaast is de hoeveelheid röntgenstraling lager, wat goed is voor de patiënt en het medisch team. De kwaliteit van medische beelden is verbeterd en de proceduretijd is verminderd doordat er een controlepaneel voor het platform aan het bed hangt.

4 000 handen in elkaar

GZA-medewerkersfeest

Op vrijdag 25 januari 2019 nodigde GZA al haar medewerkers uit op het GZA-medewerkersfeest in Kinopolis Antwerpen. Daar kon iedereen genieten van de film “Green Book”. Nadien konden onze medewerkers tijdens een receptie klinken op het nieuwe jaar en zetten we de aanwezige jubilarissen in de bloemetjes. Alle medewerkers met een anciënniteit van 25, 30, 35, 40 en 45 jaar worden als jubilaris stevast gevierd voor hun jarenlange inzet bij GZA.

Meer dan 100 GZA-deelnemers aan AG Antwerp 10 Miles & Marathon

Op zondag 28 april 2019 zakten lopers uit binnen- en buitenland naar jaarlijkse gewoonte weer massaal af naar de AG Antwerp 10 Miles & Marathon. Ook meer dan 100 medewerkers van GZA toonden zich van hun sportiefste kant en liepen mee met de 10 Miles, de Short Run, de Marathon of de Kids Run. Wat een knappe loopprestaties!

Medisch leiderschap

De laatste jaren neemt de druk op artsen alsnog toe. De oorzaken daarvan zijn divers: gewijzigde verwachtingen van de patiënt, een toenemende administratieve belasting, complexe wetgeving en een voortdurend veranderende organisatie van het ziekenhuis. Daarom wordt een goede verstandhouding tussen artsen onderling, maar ook tussen artsen, de andere medewerkers en het hoger management steeds belangrijker.

Een medisch diensthoofd heeft veel taken naast het klassieke dokter zijn, nl. managen, leiden en coachen. Die taken leer je niet op de medische schoolbanken. We deden een bevraging bij 55 medische diensthoofden en uit de resultaten bleek dat zij het nodig vinden om hun groep beter te kunnen begeleiden en ondersteunen bij talrijke aspecten in de organisatie en werking van hun dienst.

Naast het bestaande, algemene GZA-leiderschapsmodel, dat instrumenten en ondersteuning aanbiedt om leidinggevende kwaliteiten te verbeteren, was er specifiek voor medische diensthoofden nood aan extra ondersteuning. Extra ondersteuning om efficiënt een team aan te sturen, een team waar de neuzen in dezelfde richting staan met als einddoel warme en kwaliteitsvolle zorg voor de patiënt. Daarom richtten we de werkgroep “medisch leiderschap” op. Die werkgroep stelde een visietekst op en twaalf prioritaire acties voor uitrol in 2019 en 2020. Zo leiden we een aantal vertrouwensartsen op zodat artsen steeds bij een coachende arts terecht kunnen. Want zorg voor een ander kan pas als de arts ook zorg voor zichzelf draagt. Andere actievoorbeelden zijn samenkomsten van medische diensthoofden om beleidsinformatie uit te wisselen en te netwerken, een strategisch overleg met het hoger management, en een nieuwsbrief specifiek voor artsen.

Lancering **nieuwe rekruteringscampagne**

Begin 2019 lanceerde GZA Ziekenhuizen haar nieuwe rekruteringscampagne “Ook zin voor zorg?”, die intern vertaald werd naar “Samen zin voor zorg!”. Omdat niemand het GZA-gevoel beter uitdraagt dan onze eigen medewerkers, kregen zij de kans om mee het gezicht te zijn van de nieuwe campagne en als ambassadeur mee de waarden en sterke punten van onze organisatie uit te dragen.

Maar liefst 59 enthousiaste medewerkers poseerden voor de camera en verwoordden in een quote waarom ze graag werken bij GZA Ziekenhuizen. Die foto's en quotes vormden de basis voor heel wat communicatiemateriaal, zoals advertenties, flyers en affiches. Ook online kreeg de campagne de nodige zichtbaarheid: er werd een Facebookgroep opgericht voor GZA-medewerkers en ook de “Werken bij GZA”-pagina op de website van GZA Ziekenhuizen werd in een nieuw jasje gestoken.

“Hier krijg ik de kans tot verdere zelfontplooiing.”

Sara, verpleegkundige
& ambassadeur

*Samen
zin voor
zorg!*

Warme zomer

De zomer van 2019 telde drie hittegolven. Op 25 juli werd zelfs de hoogste temperatuur ooit gemeten in België. In ons ziekenhuis kondigen we bij een hittegolf telkens het intern hitteplan af, wat leidt tot maatregelen om de hoge temperaturen verdraagbaar te maken voor medewerkers en patiënten.

Zo mogen medewerkers tijdelijk afwijken van de reguliere arbeidskledij door een T-shirt te dragen in plaats van hun gewone uniform. Ook zorgen we voor een extra watervoorraad en voor een verdeling van mobiele airco's. Ten slotte zorgen we af en toe voor een verfrissende traktatie voor alle medewerkers, zoals een ijsje of citroenwater.

Voorbij de zomer bepaalden we nog enkele bijkomende maatregelen: baby's, kinderen en risicopatiënten kregen voorrang bij aanvragen voor mobiele airco's, patiënten met infectierisico na een ingreep hielden we langer op intensieve zorgen of nachtrecovery, kamers zonder zonnewering stelden we buiten gebruik en de kapel op campus Sint-Augustinus stelden we open voor medewerkers en patiënten die verkoeling zochten.

Jobavonden voor ICT-profielen en verpleegkundigen

Ook in 2019 organiseerden we enkele jobavonden. In april nodigden we alle geïnteresseerden uit om om hen wat meer te vertellen over onze openstaande ICT-vacatures. In oktober hielden we dan weer op elke campus een jobavond voor verpleegkundigen. Aanwezigen konden speeddaten met onze ambassadeurs, kregen een rondleiding en konden genieten van een hapje en een drankje.

GZA stagepluim 2019

Naar jaarlijkse traditie organiseerde talentbeheer ook in 2019 de GZA Stagepluim. Tijdens die uitreiking bedanken we alle medewerkers en stagiairs voor hun inzet van het afgelopen jaar, en reiken we stagepluimen uit op basis van de feedback van studenten. Er zijn vijf stagepluimen in de wacht te slepen, in verschillende categorieën gebaseerd op het aantal stagiairs.

De winnaars maakten we bekend op 26 september 2019 in het Middelheim Kasteel. Dit jaar wonnen volgende diensten de pluim: intensieve zorgen op campus Sint-Augustinus, intensieve zorgen op campus Sint-Vincentius, orthopedie op campus Sint-Augustinus, heelkunde op campus Sint-Vincentius en nierdialyse. De commentaren van de studenten waren lovend. Onze toekomstige collega's worden vakkundig klaargestoomd voor het werkveld in een fijne omgeving!

Lean Yellow Belt en 5S

“Lean” staat voor het zien van verbetermogelijkheden in wat we als normaal of vanzelfsprekend beschouwen. De opleiding “Lean Yellow Belt” voor leidinggevenden/ adjuncten, stafmedewerkers en artsen werd ook in 2019 verdergezet binnen GZA Ziekenhuizen en GZA Zorg en Wonen. De opleiding bestaat uit drie interactieve halve opleidingsdagen en een toonmoment van een uitgevoerd verbeterproject op de eigen dienst/ afdeling. Uitgangspunt daarbij is de onmiddellijke koppeling van theorie en praktijk. In 2019 behaalden 27 deelnemers een certificaat, waardoor eind 2019 in totaal al 123 medewerkers de opleiding succesvol afgerond hadden sinds de start van de opleidingen.

Alle Yellow Belts werden in 2019 ook uitgenodigd op een “Continu verbeterforum”. Het doel van dat forum is

interne netwerking, uitwisselen van ervaringen en best practices en opfrissen en verdiepen van aangeleerde methodieken. Daarbij zorgen externe sprekers periodiek voor een frisse kijk op populaire thema’s.

Een andere methodiek die GZA Ziekenhuizen hanteert is de 5S-methodiek. Daarmee kan een dienst leren om op een gestructureerde manier in vijf stappen te werken aan orde en netheid van de fysieke werkomgeving. We werken immers allemaal graag in een veilige en goed georganiseerde omgeving en dat straalt ook professionaliteit uit naar patiënten toe. In 2019 behaalden 9 diensten/afdelingen een 5S-certificaat, wat het totaal op 21 gecertificeerde diensten/afdelingen brengt.

Dag van de ziekenhuismedewerker

12 mei is klassiek de dag van de verpleging, maar GZA Ziekenhuizen breidt dat graag uit naar de “dag van álle ziekenhuismedewerkers”. Op die dag ontvangen alle medewerkers jaarlijks een attentie. De keuze van dit jaar, een GZA-brooddoos, is niet toevallig. We zetten als organisatie namelijk meer en meer in op duurzaamheid. Met een brooddoos heb je immers geen folie of ander wegwerpmateriaal nodig om je lunch te verpakken.

Met die attentie wil de directie de medewerkers bedanken voor hun dagelijkse inzet. Een blijvende inzet die duidelijk zijn vruchten afwerpt, want we mochten in 2019 heel wat complimenten ontvangen over onze vriendelijke en professionele dienstverlening. Dank je wel daarvoor!

Samen veerkrachtig

Binnen GZA Ziekenhuizen hebben we oog voor de algemene stijging van een gevoel van druk op alle diensten. Daarom bieden we allerhande workshops, opleidingen, coachingsmogelijkheden en tools aan om medewerkers en leidinggevendenden weerbaarder en veerkrachtiger te maken in deze tijden van druk. In 2019 organiseerde de dienst talentbeheer zo “Smart to run”, een laagdrempelige loopcoaching voor onervaren lopers. Die bestaat uit begeleide trainingen in kleine groepjes, een individueel trainingsschema en een persoonlijke opvolging door een loopcoach.

Nog voorbeelden van “samen veerkrachtig”-initiatieven in 2019 zijn workshops “acceptance & commitment training”, waarbij via mindfulness en gedragsmatige technieken medewerkers hun psychisch welzijn en persoonlijke effectiviteit kunnen verbeteren, en workshops over hoe medewerkers kunnen zorgen voor een kwaliteitsvolle slaap.

Een hart voor elkaar

Bewoners Heide Velden tijdelijk opgevangen op campus Sint-Jozef

Op 1 oktober 2019 veroorzaakte hevige regenval zware schade aan het dak van woonzorgcampus Heide Velden. Om de veiligheid van de bewoners te garanderen, besliste de directie van GZA Zorg en Wonen om de kamers van de bovenverdieping te ontruimen en om zestien bewoners tijdelijk onder te brengen op campus Sint-Jozef in Mortsel. Daar werd in allerijl een leegstaande afdeling voor hen ingericht. Het dak werd hersteld en de bewoners konden, samen met hun vaste zorgverleners, weer naar huis op 5 november. We bedanken iedereen die mee voor de vlotte verhuizing en het warme onthaal heeft gezorgd.

GZA Ziekenhuizen helpt je om te stoppen met roken

GZA Ziekenhuizen streeft gezonde campussen na. Daarom kunnen GZA-medewerkers én patiënten rookstopcursussen volgen op campus Sint-Augustinus. Een arts-tabacoloog helpt rokers om hun verslaving de rug toe te keren in zeven groepssessies. De kracht van een groep kan de noodzakelijke steun geven om effectief tot rookstop over te gaan én vol te houden. De cursussen starten zo'n driemaal per jaar.

Levensloop in Edegem en Beveren

In 2019 nam GZA Ziekenhuizen naar jaarlijkse gewoonte weer deel aan de levenslopen in Edegem en in Beveren, die deze keer plaatsvonden op 12 en 13 oktober en op 19 en 20 oktober. Al wandelend, lopend, slenterend of huppelend losten teams elkaar 24 uur lang af, om het voortdurende gevecht tegen kanker te symboliseren. Medewerkers en geïnteresseerden konden zich aansluiten bij de GZA-teams “GZA: gaat ervoor!” in Edegem en “Borstkliniek GZA – Sterke Babbelutten” in Beveren.

Benefietconcert ten voordele van borstkankeronderzoek

Op 7 december 2019 vond de zesde editie van het benefietconcert ten voordele van borstkankeronderzoek plaats. Dat ging zoals de voorbije jaren opnieuw door in de Singel, waar het Gents Universitair Symfonisch Orkest het publiek dit jaar trakteerde op muziek van Tsjaikovski. In totaal werden meer dan 350 kaarten verkocht voor het concert, wat het een groot succes maakte.

6DE BENEFIETCONCERT
t.v.v. het onderzoek
naar borstkanker
GZA ZIEKENHUIZEN
CAMPUS SINT-AUGUSTINUS
GUSO brengt Tsjaikovski

De 100km-run voor Kom op tegen Kanker

Op 24 maart 2019 liepen collega's en vrienden van het Iridium Kankernetwerk voor de tweede keer 100 km voor Kom op tegen Kanker. Om te mogen deelnemen moet elk team minimum € 2 500,00 inzamelen voor kankeronderzoek. Aan de hand van een snoepverkoop en genereuze bijdragen haalden ze meer dan € 5 000,00 binnen en konden ze met twee teams starten. Na veel weken van training, met de aanwezigheid van enthousiaste supporters en onder een stralende zon haalden ze de eindmeet. In totaal liepen er 581 loopteams en bracht de editie € 1 452 500,00 op.

Week van de valpreventie

Tijdens de jaarlijkse “week van de valpreventie”, georganiseerd door de Vlaamse overheid, zetten we het vermijden van valincidenten extra in de kijker. De achtste editie, die liep van 22 tot en met 28 april 2019, had de slogan “Laat angst om te vallen je leven niet bepalen”. We voorzagen op elke ziekenhuiscampus een educatieve kamer, waar medewerkers, patiënten en bezoekers terechtkonden voor extra informatie over valpreventie.

**Laat angst om
te vallen je leven
niet bepalen!**

**Praat
erover**

VALPREVENTIE.be
Expertisecentrum Val- en fractuurpreventie Vlaanderen

logo
GEZOND
LEVEN

Vlaanderen
vlaanderen.be

Een vriendelijke afdruk

Race for the Cure en gezondheidsmarkt

Op zondag 29 september 2019 vond op Linkeroever de jaarlijkse Race for the Cure van Think Pink plaats, waar je 6 km kunt lopen of 3 km kunt wandelen om de strijd tegen borstkanker te steunen. Ook was er zoals steeds een gezondheidsmarkt te bezoeken. GZA Ziekenhuizen streek er weer neer met een grote gezondheidslounge, waarin geïnteresseerden meer informatie over preventie en gezondheid, borstkanker en andere, specifieke gezondheidsthema's kregen.

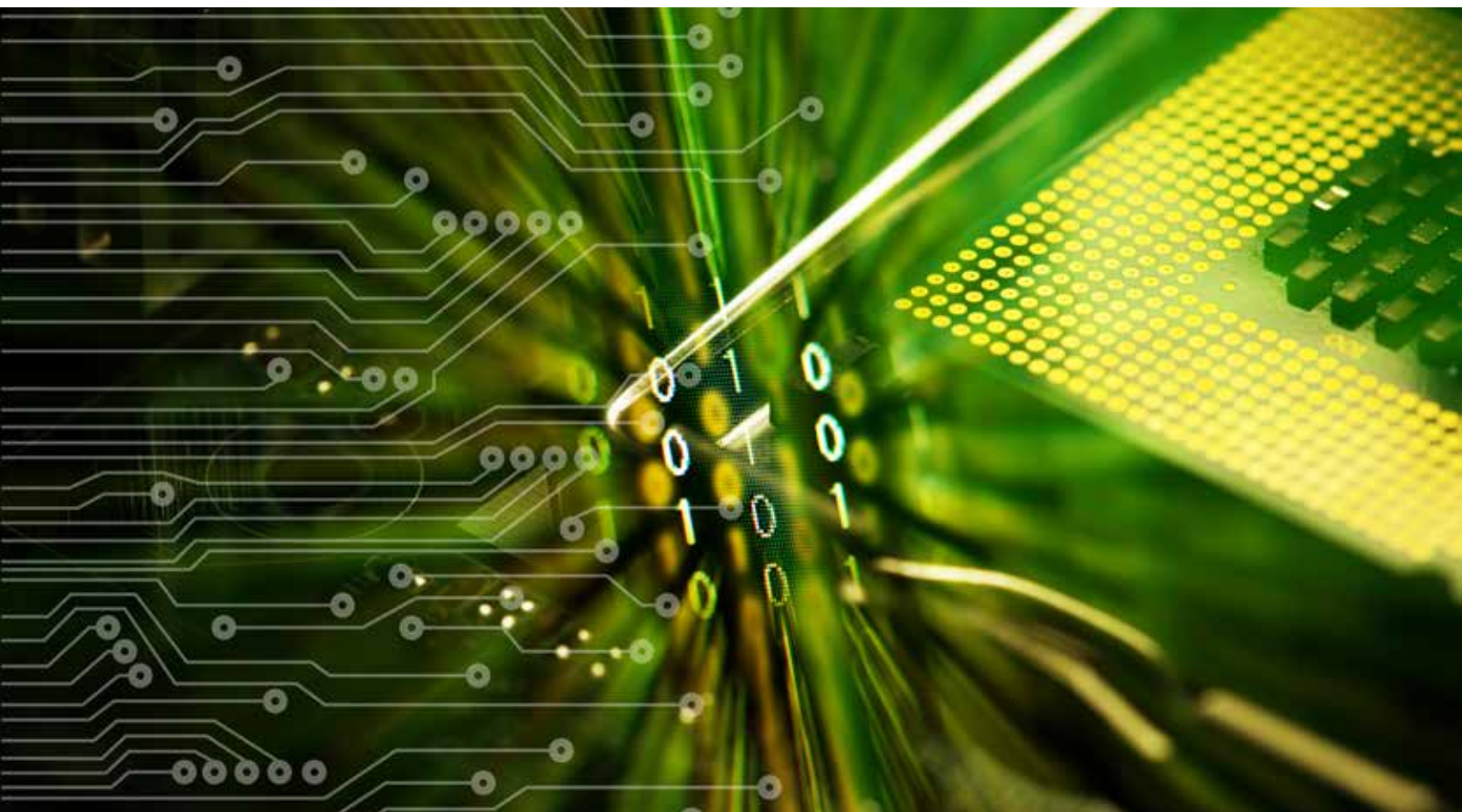
Preoperatieve Screening (POS) gaat digitaal

Sinds januari 2019 hoeven patiënten die een operatie moeten ondergaan niet langer meer naar het ziekenhuis te komen voor afspraken rond de ingreep en anesthesie en voor de preoperatieve vragenlijst. Dat verloopt nu namelijk digitaal, aan de hand van een e-mail.

Als de digitale preoperatieve screening is afgerond, komen de resultaten binnen op de dienst preoperatieve screening. Een verpleegkundige raadpleegt en

interpreteert die resultaten. Zo nodig stellen we bijkomende vragen, laten we een patiënt op raadpleging komen voor onderzoeken of maken we een bijkomende afspraak met de anesthesist.

Op die manier trachten we onze patiënten nog beter te informeren. Daarnaast dragen we ons steentje bij aan het duurzaam beleid, door patiënten niet onnodig naar het ziekenhuis te laten rijden, en doordat gedrukt communicatiemateriaal verdwijnt.

Brown-out-oefeningen

Ook in 2019 vonden er weer brown-out-oefeningen plaats op onze drie campussen. Die oefeningen zijn geplande stroomonderbrekingen waarbij de elektriciteitstoevoer tijdelijk verloopt via een generator. Zo bereiden we ons voor op een eventuele brown-out, een door de overheid gecontroleerde afschakeling van de elektriciteit, of op een stroompanne.

Zulke oefeningen hebben wel wat gevolgen voor de verpleegeenheden. Zo is er maar beperkte verlichting en vallen televisietoestellen uit. De kritische medische toestellen blijven wel werken. De oefeningen verliepen het voorbij jaar vlot en zonder problemen.

De stap naar telewerk

In 2019 heeft GZA Ziekenhuizen de stap naar telewerk gezet. Medewerkers die hun taken of bepaalde deeltaken vanop een andere locatie dan in de gebouwen van GZA kunnen uitvoeren, kunnen deeltijds thuiswerken.

Die stap kadert in de campagne “samen veerkrachtig”, die medewerkers helpt om met de verhoogde werkdruk om te gaan. Telewerk draagt dan ook bij aan het welzijn van de medewerkers: het creëert meer nettotijd door het wegvallen van verplaatsingstijd, het zorgt voor minder verplaatsingsstress en het zorgt voor een betere werk-privébalans. Daarnaast dragen we met telewerk bij aan minder CO²-uitstoot en minder mobiliteitsproblemen rond Antwerpen. Ten slotte kan telewerk bijdragen aan een hogere kwaliteit van het werk door minder storende invloeden en meer impact op de eigen werkplanning en kan het zorgen voor minder absentisme.

Voor medewerkers die hun taken niet vanop een andere locatie kunnen uitvoeren, werken we andere beleidsmaatregelen, zoals zelfroosteren, uit.

World Cleanup Day

Dit jaar viel World Cleanup Day op 21 september. Op die dag bundelen wereldwijd miljoenen vrijwilligers hun krachten om onze planeet schoon te maken. Dat gebeurde ook op onze ziekenhuiscampus Sint-Vincentius, waar enkele patiënten ervoor zorgden dat het voorplein er weer kraaknet uitzag!

Cijfers

Topzorg is meer dan louter medische zorg van de bovenste plank. Het is zorg met een hart, die maakt dat elk van onze patiënten, bewoners en bezoekers zich bijzonder voelt. Dat is misschien niet meteen in cijfers uit te drukken, maar toch schetsen we in dit hoofdstuk een cijfermatig beeld van wie we zijn en wat we het afgelopen jaar gerealiseerd hebben.

Kerngetallen GZA

Hier vind je de geconsolideerde kerngetallen voor GZA Ziekenhuizen en GZA Zorg en Wonen voor 2019.

Activa	GZA Ziekenhuizen 2019	GZA Zorg en wonen 2019
Oprichtingskosten	1 333 696	0
Immateriële vaste activa	1 012 009	178 161
Materiële vaste activa	230 593 337	111 306 704
Financiële vaste activa	55 585	21 723
Vorderingen op meer dan 1 jaar	6 362 763	18 091 867
Voorraden	10 004 472	3 625 888
Vorderingen op ten hoogste 1 jaar	106 574 272	10 475 659
Geldbeleggingen	61 186 478	113 270
Liquide middelen	5 584 215	10 390 775
Overlopende rekeningen	1 809 575	376 323
TOTAAL	424 516 402	154 580 370

Passiva

Beginvermogen	15 602 989	10 522 522
Herwaarderingsmeerwaarden	977 015	415 222
Bestemde fondsen	40 556 671	1 247 295
Overgedragen resultaat	88 818 752	8 175 109
Investeringsubsidies	27 365 740	29 864 901
Voorzieningen voor risico's en kosten	15 407 420	695 966
Schulden op meer dan 1 jaar	105 342 878	82 184 790
Schulden op ten hoogste 1 jaar	128 333 971	18 560 769
Overlopende rekeningen	2 110 967	2 913 796
TOTAAL	424 516 402	154 580 370

Cashflow

Resultaat	5 497 489	576 457
Afschrijvingen, voorzieningen	23 742 580	5 457 174
Kapitaal- en intrestsubsidies	-2 361 964	-2 643 809
TOTAAL	26 878 105	4 258 106

Bedrijfsopbrengsten	429 630 826	61 612 754
Lonen & wedden	164 492 970	41 806 683
Resultaat boekjaar	5 497 489	576 457

Erkende bedden

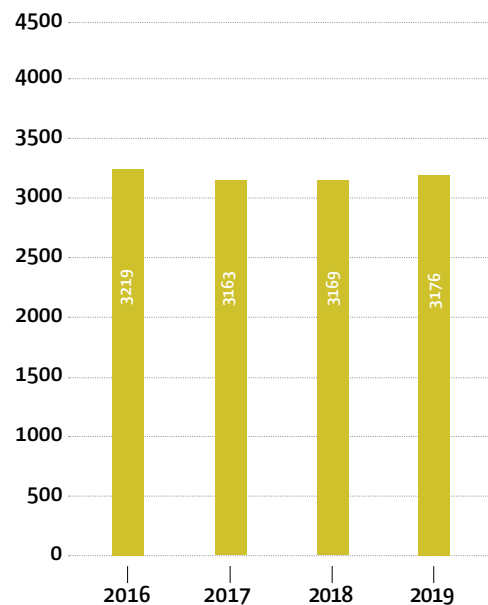
Met 1 012 bedden op onze drie ziekenhuiscampussen vertegenwoordigden we ook in 2019 een significant deel van het zorgaanbod in de Antwerpse regio.

Tewerkstelling GZA Ziekenhuizen

Niet minder dan 3 176 medewerkers stonden in 2019 klaar om onze patiënten met de beste zorg te omringen.

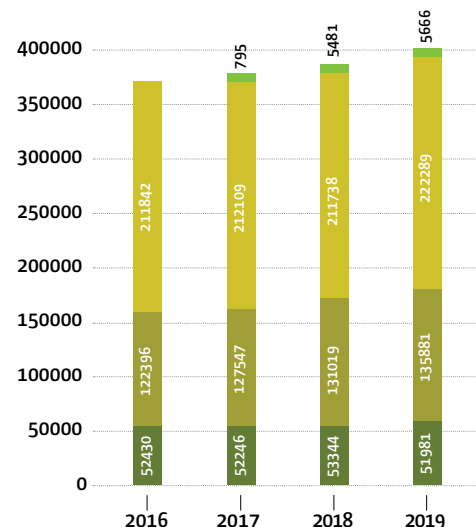
Zij konden rekenen op de expertise van 409 artsen en 76 assistenten.

Ambulante inschrijvingen

Cijfers van de afgelopen jaren bewijzen dat ambulante zorgverlening sterk toeneemt binnen de gezondheidszorg. Bij GZA Ziekenhuizen is die trend ook zichtbaar, het aantal ambulante inschrijvingen stijgt jaar na jaar. In 2019 hielpen we zo 415 817 patiënten verder, goed voor zo'n 1 139 ambulante patiënten die dagelijks de weg naar onze campussen vonden.

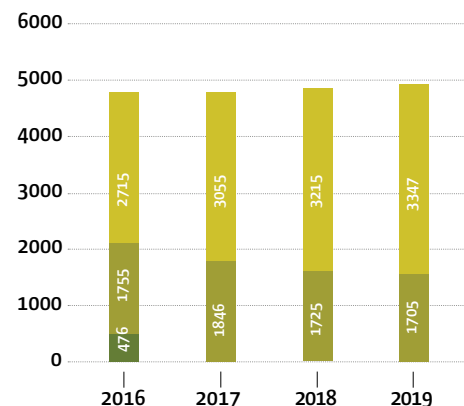
- Polikliniek Hof ter Schelde
- Campus Sint-Augustinus
- Campus Sint-Vincentius
- Campus Sint-Jozef

Bevallingen

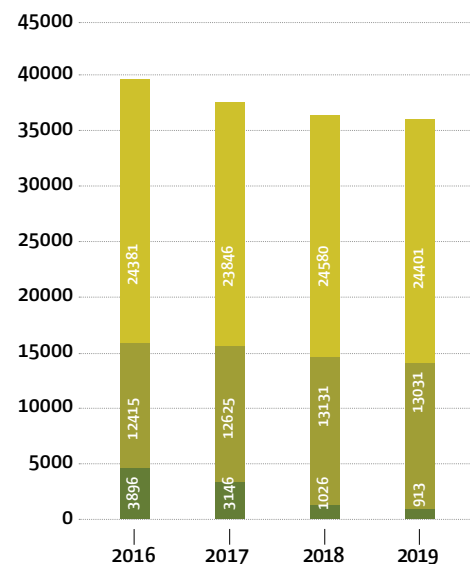
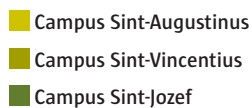
Het aantal bevallingen steeg in 2019 opnieuw. In totaal mochten we zo'n 5 052 bevallingen begeleiden of om en bij de 97 bevallingen per week.

- Campus Sint-Augustinus
- Campus Sint-Vincentius
- Campus Sint-Jozef

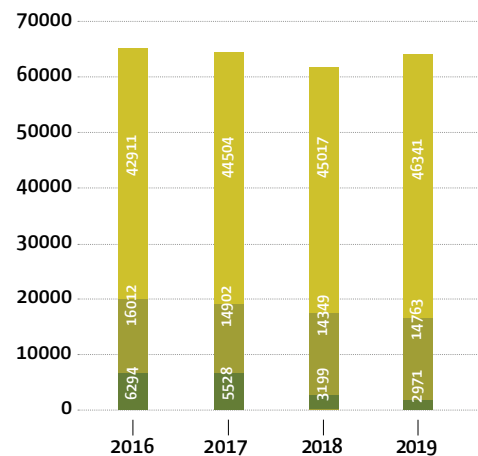
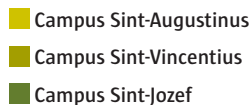
Opnames

In 2019 telden we 38 345 opnames op de drie campussen van GZA Ziekenhuizen, oftewel ongeveer 105 per dag. In vergelijking met het aantal opnames in 2018 is dat een daling van 1 %.

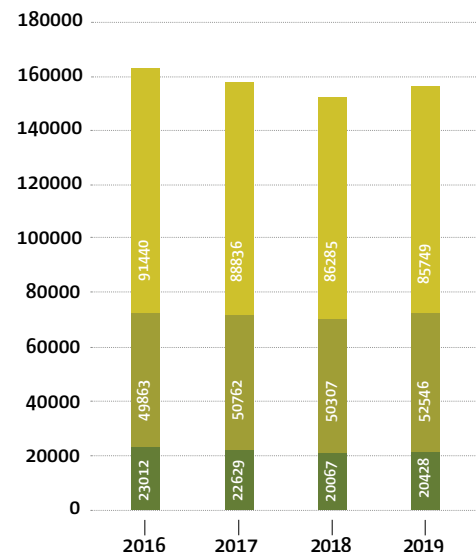
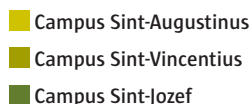
Dagopnames

Bekijken we de dagopnames op onze campussen, dan stellen we ten opzichte van 2018 een stijging vast: van 2,4 %. Het merendeel van de dagopnames binnen GZA Ziekenhuizen, namelijk 72 %, vond plaats op campus Sint-Augustinus.

Medische beeldvorming

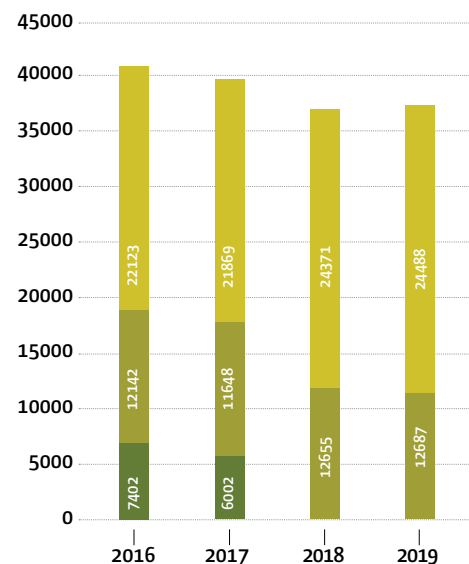
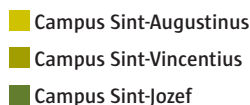
De diensten radiologie hadden in 2019 maar liefst 158 723 patiëntencontacten voor medische beelden. Dat is een stijging van 1,3 % in vergelijking met 2018.

Heelkundige ingrepen

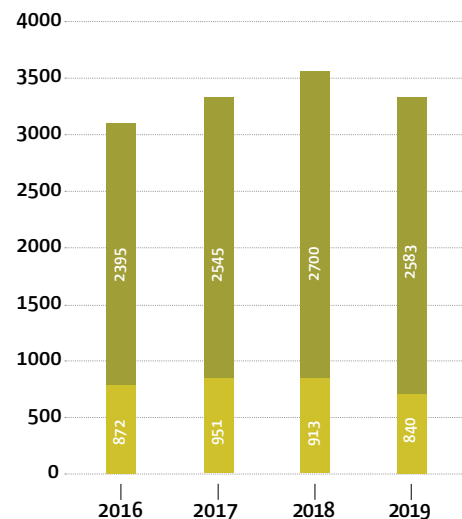
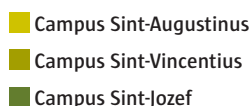
In 2019 voerden onze artsen 37 175 heelkundige ingrepen uit.

In vergelijking met 2018 is dat een lichte stijging. Van de ingrepen vond 66 % plaats op campus Sint-Augustinus en 34 % op campus Sint-Vincentius.

MUG-oproepen

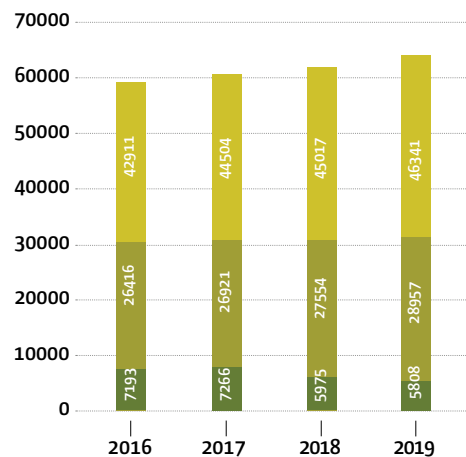
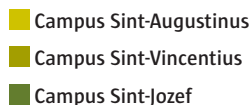
In 2019 rukte het MUG-team van campus Sint-Vincentius, als meest bevraagde MUG-dienst van Vlaanderen, 2 583 keer uit. Dat is gemiddeld zeven keer per dag. Campus Sint-Augustinus beantwoordde 840 oproepen.

Spoedopnames

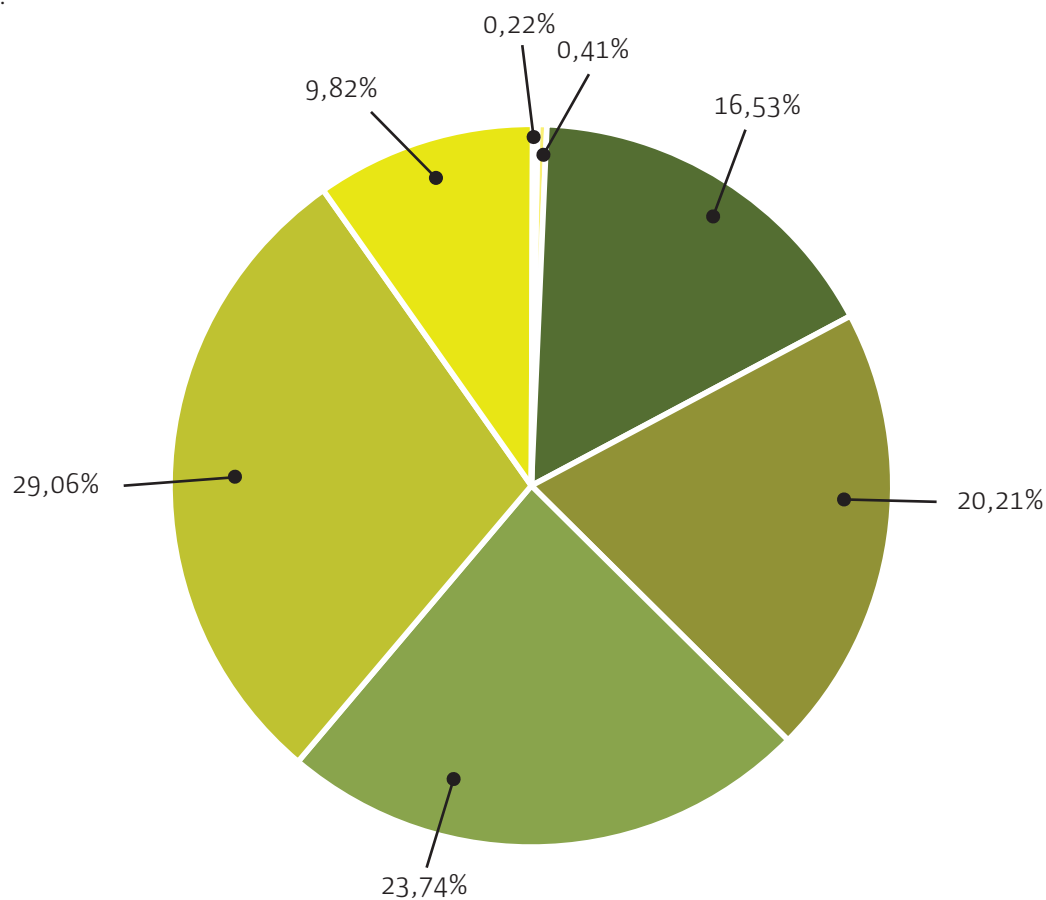
De spoedafdelingen op campus Sint-Augustinus, campus Sint-Jozef en campus Sint-Vincentius behandelden samen 63 759 patiënten.

Het aantal spoedopnames neemt nog steeds jaar na jaar toe. Vergeleken met 2018 tellen we in 2019 bijna 2 % meer spoedopnames.

Leeftijden GZA Ziekenhuizen

GZA Ziekenhuizen is rijk aan expertise en dat hebben we te danken aan zorgverleners en andere medewerkers die hun jarenlange ervaring met ons delen. Veertigers en vijftigers zijn het sterkst vertegenwoordigd binnen onze organisatie. Ze vormen met respectievelijk 24 % en 29 % de grootste leeftijdscategorieën.

- < 21 jaar
- 21-29 jaar
- 30-39 jaar
- 40-49 jaar
- 50-49 jaar
- 60-64 jaar
- > 65 jaar

Anciënniteit GZA Ziekenhuizen

Werken bij GZA Ziekenhuizen bleek voor velen een goede keuze: niet minder dan 663 medewerkers schenken onze patiënten al meer dan 25 jaar hun beste zorg. Die medewerkers vormen daarmee de grootste groep medewerkers wat betreft anciënniteit.

